

Zephyranthes candida (Fairy lily)

Classification-

Kingdom- Plantae

Division- Magnoliophyta

Class- Liliopsida

Order- Asparagales

Family- Amaryllidaceae

Genus- *Zephyranthes*

Species- *candida*

Habitat- Typically found in moist, well-drained soils in tropical and subtropical regions; grows in gardens, grasslands, and near water bodies, especially blooming after rainfall.

Morphology- *Zephyranthes candida* is a small, bulbous, perennial herb with narrow, dark green, linear leaves and solitary, white, crocus-like flowers. The flowers are borne on slender, leafless stalks and usually bloom after rain, giving the plant its common name. The flowers have six white tepals, yellow stamens, and a green ovary, with a mild fragrance. The bulbs are tunicate, and the plant reproduces both through seeds and bulb division.

Economic Importance-

Cultivated as an ornamental plant in gardens and lawns for its attractive, rain-triggered blooms.

Contains alkaloids like lycorine, studied for potential pharmacological applications.

ज़ेफिरेंथेस कैंडिडा (फेयरी लिली)

वर्गीकरण -

जगत : पादप

विभाग : मैग्नोलियोफाइटा

वर्ग : लिलियोप्सिडा

क्रम : एस्पैरेगेल्स

कुल : अमारिलिडेसी

जाति : ज़ेफिरेंथेस

प्रजाति : कैंडिडा

आवास (Habitat)

यह पौधा उष्णकटिबंधीय और उपोष्णकटिबंधीय क्षेत्रों में नमी युक्त, अच्छी जल निकासी वाली मिट्टी में पाया जाता है। यह बागानों, घास के मैदानों और जल निकायों के पास उगता है, विशेष रूप से वर्षा के बाद अधिक खिलता है।

आकृति-विज्ञान (Morphology)

Zephyranthes candida एक छोटा, कंदधारी, बहुवर्षीय पौधा है जिसकी पत्तियाँ संकीर्ण, रेखीय और गहरे हरे रंग की होती हैं। फूल सफेद, क्रोकस के आकार के होते हैं और पत्तियों रहित डंठल पर एकल खिलते हैं। इनमें छह सफेद टेपल्स, पीले पुंकेसर और एक हरा अंडाशय होता है। फूलों से हल्की सुगंध आती है। यह पौधा बीज और कंद विभाजन दोनों माध्यमों से प्रजनन करता है।

आर्थिक महत्व (Economic Importance)

इसे सुंदर और वर्षा के बाद खिलने वाले फूलों के लिए बागानों और लॉनों में सजावटी पौधे के रूप में उगाया जाता है।

इसमें पाए जाने वाले अल्कलॉइड्स जैसे लिकोरिन पर औषधीय अनुसंधान किए जा रहे हैं।

ਜੈਫਾਇਰੈਥਸ ਕੈਂਡੀਡਾ (ਫੇਅਰੀ ਲਿਲੀ)

ਵਰਗੀਕਰਨ -

ਰਾਜ : ਪੌਦੇ

ਵਿਭਾਗ : ਮੈਗਨੋਲਿਓਫਾਈਟਾ

ਵਰਗ : ਲਿਲੀਓਪਸਿਡਾ

ਕ੍ਰਮ : ਐਸਪੈਰੇਗੋਲਸ

ਪਰਿਵਾਰ : ਐਮੈਰਿਲਿਡੇਸੀ

ਜਾਤੀ : ਜੈਫਾਇਰੈਥਸ

ਪ੍ਰਜਾਤੀ: ਕੈਂਡੀਡਾ

ਆਵਾਸ (Habitat)

Zephyranthes candida ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰੀ ਗਰਮ ਅਤੇ ਗਰਮ ਹਵਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਚੰਗੀ ਨਿਕਾਸੀ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਨਮੀਦਾਰ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਾਗਾਂ, ਚਾਰਾਗਾਹਾਂ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਵਾਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਵਧਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮੀਂਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਿੜਦਾ ਹੈ।

ਆਕਾਰ ਰਚਨਾ (Morphology)

Zephyranthes candida ਇੱਕ ਛੋਟਾ, ਕੁੰਦ-ਵਿਕਾਸੀ ਬਹੁ-ਸਾਲਾ ਬੂਟਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਪੱਤੀਆਂ ਪਤਲੀਆਂ, ਲੰਬੀਆਂ ਅਤੇ ਘੁੜੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਫੁੱਲ ਚਿੱਟੇ, ਇੱਕਲੇ ਅਤੇ ਕ੍ਰੋਕਸ ਵਰਗੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਲੰਬੇ, ਪੱਤਿਆਂ ਰਹਿਤ ਡੰਡਿਆਂ ਉੱਤੇ ਖਿੜਦੇ ਹਨ। ਫੁੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਛੇ ਟੇਪਲ, ਪੀਲੇ ਪੁਕੇਸਰ ਅਤੇ ਹਰਾ ਅੰਡਾਸ਼ਯ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਫੁੱਲ ਸੁਗੰਧਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਬੂਟਾ ਬੀਜਾਂ ਅਤੇ ਕੁੰਦ ਵੰਡ ਰਾਹੀਂ ਵਧਦਾ ਹੈ।

ਆਰਥਿਕ ਮਹੱਤਤਾ (Economic Importance)

ਇਹ ਬੂਟਾ ਆਪਣੇ ਖੂਬਸੂਰਤ ਤੇ ਮੀਂਹ-ਉਤਪੰਨ ਫੁੱਲਾਂ ਲਈ ਬਾਗਾਂ ਅਤੇ ਲਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਜਾਵਟੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਲਿਕੋਰੀਨ ਵਰਗੇ ਕਈ ਐਲਕਲੋਈਡ ਦਵਾਈ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।